

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ ปัจจัยความเครียดในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค และความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน ของบุคลากรมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ ปัจจัยความเครียดในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค และความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน เปรียบเทียบระดับความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ ปัจจัยความเครียดในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค และความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน รวมทั้งสร้างสมการทำนายความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน จากองค์ประกอบของการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ ปัจจัยความเครียดในการทำงาน และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค

กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานสายวิชาการและสายปฏิบัติการหรือสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาลจำนวน 358 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแบบสอบถามการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ จำนวน 20 ข้อ แบบสอบถามปัจจัยความเครียดในการทำงาน จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค จำนวน 28 ข้อ และแบบวัดความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .957 .951 .941 และ .924 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การสถิติที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษาสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. พนักงานมีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคในระดับสูง มีการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การและปัจจัยความเครียดในการทำงานในระดับปานกลาง และมีความเหนื่อยหน่ายจากการทำงานในระดับต่ำ
2. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อายุงาน ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส มีผลต่อความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน ส่วนสายงานที่ปฏิบัติไม่มีผลต่อความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน
3. การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความเครียดในการทำงาน แต่การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การด้านผลตอบแทนและด้านระบบ มีความสัมพันธ์

ทางลบกับปัจจัยความเครียดในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.112 และ -.079 ตามลำดับ

4. ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคโดยรวมและแต่ละด้าน ไม่มี ความสัมพันธ์กับปัจจัยความเครียดในการทำงาน

5. การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การโดยรวมและทุกด้าน ได้แก่ ด้านผลตอบแทน ด้านกระบวนการกำหนดผลตอบแทน ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา และ ด้านระบบ มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.213 -.177 -.184 -.191 และ -.206 ตามลำดับ

6. ปัจจัยความเครียดในการทำงานโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับความเหนื่อยหน่าย จากการทำงาน แต่ปัจจัยความเครียดในการทำงานด้านตัวงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความ เหนื่อยหน่ายจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .082

7. ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคโดยรวมและทุกด้าน ได้แก่ ด้านการ ควบคุมสถานการณ์ ด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ ด้านผลกระทบที่จะมาถึง และด้านความ อุดทน มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเหนื่อยหน่ายจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.497 -.451 -.434 -.435 และ -.462 ตามลำดับ

8. ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน ได้แก่ ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคด้านความอดทน ด้านการควบคุมสถานการณ์ และ ด้านผลกระทบที่จะมาถึง การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การด้านระบบ และปัจจัยความเครียดใน การทำงานด้านตัวงาน โดยมีอำนาจในการทำนายได้ร้อยละ 27.80

ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาการรับรู้ ความยุติธรรมในองค์การ ปัจจัยความเครียดในการทำงาน ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อ อุปสรรค และความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน ของพนักงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ วางแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้พนักงานมีการรับรู้ความยุติธรรมในองค์การ และความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรค เพิ่มขึ้นและคงอยู่ตลอดไป ตลอดจนมีปัจจัย ความเครียดในการทำงานและความเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน ลดลงให้เหลือน้อยที่สุด ทั้งนี้ก็ เพื่อให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างมีความสุข ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลใน การปฏิบัติงานรวมทั้งการให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชนและสังคม ให้อยู่ในระดับสูงยิ่งขึ้น